

Aflevering 30

Een zelfportret van een buurtbewoner en docent: Marian Meeuwssen

Jeugdhinneringen

Met het Maaslandcollege ben ik letterlijk en figuurlijk opgegroeid. Toen ik een half jaar oud was verhuisden mijn ouders naar de Ridderstaat. Als kind speelden we op het sportveld en op de binnenplaats. Het huidige lokaal 0.10 was toen het biologie lokaal. Daar gingen we elke keer kijken naar het skelet dat voor het raam stond. Spannend was ook de bouw van de barakken op het huidige parkeerterrein Vianenstraat achter de Ridderstraat. We speelden daar met de hele buurt “verstoppertje”. Je kon daar goed verdwalen. Toen de barakken eenmaal gereed waren voor gebruik van lesgeven/onderwijs was het spelen voor ons afgelopen.

Mijn zus heeft haar schoolloopbaan grotendeels op de MMS Regina Mundi doorgebracht en mijn beide broers op HAVO, het Maaslandcollege. Daarna hebben er nog kinderen van mijn broers les gehad.

Er wordt veel gesproken over het snoepwinkeltje van de familie Hartogs. Voorheen was dit een groentewinkel van Sjaak van Berkom. Voordat de leerlingen snoep gingen kopen bij John Hartogs, was Bakkerij Verhoeven op nr. 56 het snoepwinkeltje voor de leerlingen van school. Toen mijn zus op MMS zat haalde mijn moeder, voorafgaande aan de pauze, een waterijsje voor mijn zus, zodat ze niet in de rij hoefde te staan.

Als tiener wist ik eigenlijk al wat ik wilde worden: docente handwerken/textiele werkvormen. Een droom zou zijn om op het Maaslandcollege te mogen werken. Lekker dichtbij. Tijdens mijn studie aan de lerarenopleiding Tehatex Nijmegen en Academie voor beeldende vorming Tilburg liep ik stage bij museum Jan Cunen in Oss. Tijdens deze stage heb ik een educatieve tentoonstelling “Wat doe je met een lapje” gemaakt. Ter voorbereiding aan dit bezoek in het museum kwam ik in contact met Annemarie van Besouw, docente textiele werkvormen van het Maaslandcollege. Het klikte tussen ons. Een paar jaar later werd ze helaas ziek en er werd een vervanger gezocht.

De advertentie kwam in 1984 op mijn pad. Inmiddels was ik klaar met mijn opleiding en greep mijn kans om te solliciteren op mijn droombaan.

Ik werd uitgenodigd voor een gesprek. Ontvangen werd ik door Piet van der Heijden, de conciërge, in zijn loge bij de hoofdingang. Ik zie me nog zitten aan het tafeltje, vol spanning en met veel zenuwen. Piet was geen onbekende voor mij, want ik kende zijn dochter Janny van de lagere schoolperiode. Uiteindelijk kreeg ik de baan. Ik kreeg een aanstelling voor 6 weken en het zijn er bijna 25 jaar (tot 2007) geworden!

Mijn introductie op school vergeet ik zeker niet meer. Jacques Willemen (conrector) introduceerde me tijdens de pauze in de docentenkamer, waar nu lokaal 1.14 is. Alle docenten zaten in groepjes aan tafel. Ik nam me voor om elke dag ergens anders te gaan zitten zodat ik mijn collega's zou leren kennen. Maar dit was voor korte duur, het was heel moeilijk om aan te sluiten. Er waren al duidelijk groepjes gevormd. Uiteindelijk kwam ik toch maar terecht bij het groepje van tekenen en handvaardigheid. Piet Broeders was toen tekendocent en Bart van Hoek de docent handvaardigheid.

Als de lessen voorbij waren, meestal rond half 3, ging ik een kopje thee drinken in de keuken bij de aula (daar zijn nu de kunstlokalen) waar ook Frans Govers, Adriaan van Nistelrode en Huub Smit zaten. Vele gesprekken zijn daar gevoerd en de dag werd doorgenomen. Riek van der Heijden, de vrouw van Piet was toen nog werkzaam in de keuken en zorgde voor de pot thee.

Naast het aardrijkskunde lokaal van Piet Manders en Van Maarschalkerweerd lag het vaklokaal textiele werkvormen (destijds lokaal 56, nu lokaal 2.45). Het lokaal was zeer goed uitgerust, overal kasten met heel veel materiaal. Annemarie van Besouw zorgde goed voor haar leerlingen. Maar ze was ook zuinig, want bollen wol waren er niet. Bij de ingang van de lokaal hingen er allemaal strengen wol die steeds in de war raakte. Mijn vader heeft in de eerste periode heel veel van de strengen wol in bollen gedraaid. Daar was ik heel erg blij mee. Ik nam me dan ook voor om geen strengen wol te kopen maar bollen.

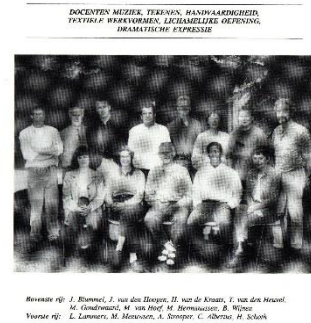
Op het moment van mijn aanstelling kregen de jongens handvaardigheid van Bart en de meisjes handwerken/textiel werkvormen. Wat een luxe was dat om te werken met halve klassen!

Twee jaar heeft dit nog geduurd, zelf was ik voorstander van hele klassen en dat de meisjes ook handvaardigheid zouden krijgen. Dit is uiteindelijk ook gelukt: de brugklassen (gemengde klassen) kregen allen een half jaar textiele werkvormen en half jaar handvaardigheid. Bart en ik hadden altijd contact met elkaar, want je kon de lokalen ook zien vanuit het raam. Bart zat boven en ik beneden. Bart ging al vrij snel de kunstwereld in. Loes Lammers werd de nieuwe collega handvaardigheid. Later kwamen Hanneke Schoth (handvaardigheid) en Mary Ann Hermanussen (tekenen)

Piet Broeders: tekenen. Jacques van der Hoogen en Theo van den Heuvel: lichamelijke opvoeding. Marian Meeuwssen: textiele werkvormen. Hans van de Kraats: muziek. Loes Lammers en Bart van Hoek: handvaardigheid

Er zijn vele werkstukken ontstaan in de textiellessen/klassen, daar mevr. Besouw nog veelal traditioneel handwerken gaf veranderde het vak handwerken toch echt wel in textiele werkvormen met een modern jasje, waarbij het proces centraal staat en niet de vaardigheden. De talloze klantklosjes heb ik dan ook snel mogen verkopen van de school. Ik heb veel lessen ontworpen. De computer als hulpmiddel was nog niet echt beschikbaar, dus was er sprake van veel handwerk: veel met de typemachine en knippen en plakken. Frans Govers en John Damen kopieerden of stencilden het dan voor ons.

Onze vakken werden zeker in de beginjaren, echt gezien als vakken onder of achter de streep. Jammer, maar bij rapportvergaderingen wisten wij toch veel zaken naar boven te brengen die de andere vakken niet bij de leerlingen hadden gezien. Kunstvakken doen meer met leerlingen dan de meeste collega's denken.

Na twee jaar volledig lesgegeven te hebben moest mijn aanstelling verlengd worden maar de schoolleiding besloot om het vak textiele werkvormen weg te bezuinigen en ICT onderwijs aan te bieden. Er ontstond veel reuring in de school en natuurlijk bij mij. Mijn droombaan viel immers in duigen. Theo Breuring, toen lid van MR, heeft heel erg zijn best gedaan om het vak te behouden voor de school maar het mocht niet meer baten.

Het vak bleef in de bovenbouw bestaan en mijn aanstelling veranderde in een vaste baan van een dag. Ik gaf nog les aan 4 havo en 5 vwo. Het werd keuzevak, naast tekenen, handvaardigheid en/of drama.

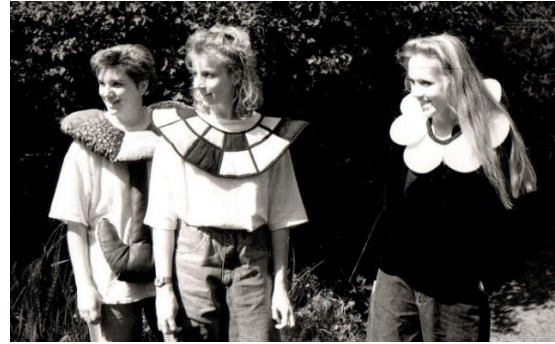
Op zich was dit wel prettig. Nu kreeg je leerlingen die het vak ook echt gekozen hadden. Samen met Wilfried de Waele heb ik vele jaren de leerlingen in mogen delen op basis van hun voorkeuren. Dit deden we altijd in de eerste week van de zomervakantie.

De bovenbouw.

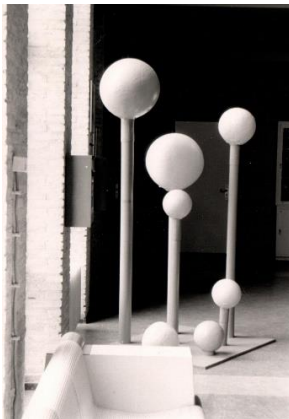
De jaren lesgeven in de bovenbouw waren mooie jaren. Er zijn vele werkstukken ontstaan en heb mooie thema's of projecten met de lln. kunnen uitwerken. Ik kon de diepgang in. Alle thema's werden geïntroduceerd aan de hand van een dia serie met werken uit de kunst en uit de eigen omgeving. Het lokaal werd, zo veel mogelijk, aangepast aan thema. Materialen om mee te werken werden ingekocht Er was nog geen centraal magazijn dat je moest delen. De naaimachine werd ook ingezet bij het werken. Ook de jongens moesten er aan geloven. Stap voor stap werden ze meegenomen.

Zij waren vooral geïnteresseerd in de techniek. Het was altijd spannend om dit te zien en voor hen om te ervaren. Alle werkstukken werden gepresenteerd in de vele vitrines in de school. Er zijn vele textiele tuinen, kragen, bloemen, tassen en hoofdeksels ontstaan.

Overall maakte ik foto's van zodat het voor het nageslacht bewaard zou blijven.

Een mooi voorbeeld of lessenserie was het ontwerpen van een object dat een relatie met de school moest aangaan. Bijgaand een voorbeeld in de hal van de school.

Het tentoonstellen / ophangen was wel een probleem. Maar met de steun van Adriaan van Nistelrooy kwam dit altijd tot een goed resultaat.

Het beoordelen van de werkstukken deed ik altijd in gezamenlijk overleg met de klas. Voorafgaande aan de opdracht werden de criteria aangegeven zodat men wist waar de opdracht aan moest voldoen. In het begin waren ze dit niet gewend maar het was een onderdeel van het lesgeven en aanleren van vaardigheden: reflecteren op werk van jezelf en de ander.

Mijn 12,5 jaar jubileum in 1997 werd samen gevierd met de andere jubilarissen. Het textiele werkvormen lokaal werd omgedoopt tot “weverspand”.

Excursies en reizen

De buitenlandse excursies binnen het Maaslandcollege was voor de bovenbouw een hoogtepunt. Jammer genoeg waren het altijd dezelfde docenten die mee gingen. Gelukkig veranderde dit doordat ook de kunstvakken een andere invulling kregen en een onderdeel werden van het curriculum. Ik ben een aantal jaren mee geweest. De reis naar Praag zal ik niet snel vergeten. De reis er naar toe was lang en vermoeiend. We waren met twee of drie bussen. Onze groep kwam in een hotel dat we een soort van “kippenhok” noemde: kleine hokjes als kamer, openbare douches, zonder gordijnen. Je moest de reactie van leerlingen eens zien. De pubers waren hier niet over te spreken. Het eten was vreemd voor ze. Indrukwekkend was het bezoek aan concentratiekamp Theresienstadt. Voor ons als begeleiders een ervaring om mee te maken. De pubers waren er stil van.

De reizen naar Barcelona waren geweldig. Het hotel was prima en tijdens een van de reizen was een hoogtepunt de overwinning van FC Barcelona als kampioen. Ons hotel zal vlak bij de Ramblas waar het gevierd werd en heel Barcelona liep uit om hun kampioen te huldigen. Je snapte natuurlijk wel dat we daar bij moesten zijn.

Het wadlopen, elk jaar georganiseerd door Piet Manders heb ik een keer mogen meemaken. Dit was voor mij persoonlijk een hele zware beproeving. Een geweldige ervaring maar wat was het zwaar. Eens maar nooit meer voor mij!

Tijdens een van mijn laatste jaren heb ik samen met brugklasteam een bezoek aan het Museum Jan Cunen georganiseerd, compleet met lesmateriaal. Ik gaf toen al geen les meer aan de brugklassen maar een van de dingen die toch wel nodig waren op de school was meer kennis laten ervaren buiten de lessen in de school. Nu is het een normale gang van zaken om kunst in de school te halen maar ook om naar buiten te gaan

Opleidingen.

Binnen OMO konden we studiedagen volgen en dit hebben we dan ook zo veel mogelijk gedaan met collega's. Met de behaalde studiedagen konden we ook onze verplichte studiepunten verdienen. Volgens mij moesten we elk jaar 20 punten halen en de dagen van OMO waren altijd goed voor 8 punten. Dat tikte aan.

Ik heb samen met Hans van der Kraats (muziek) nog de opleiding in Tilburg gevolgd voor coördinator CKV. CKV was een hele omslag in de school toentertijd.

Een nieuw vak voor de leerlingen maar ook voor de collega's. Er moest meer samengewerkt worden en vakken werden geïntegreerd.

Helaas werd ik net in die periode ernstig ziek en heb de beginsituatie nog mee kunnen maken en de training mogen volgen maar ik moest mijn taken los laten. Na deze periode was het lastig om weer de draad op te pakken, het team was veranderd. Er waren ook nieuwe docenten aangetrokken en de werkwijze veranderde.

Mijn vervangster Ilona Klinkhamer heeft het laatste grote project "Galabal" nog mogen afmaken.

Kunst in de school

Voormalig rector Tom van Kleef bracht vernieuwing in school. Tijdens onze kennismaking kwam hij erachter dat ik veel kennis over en contacten had met de regionale kunstenaars. Ik wilde meer kunst in de school brengen. Samen met bevriende kunstenaars heb ik een concept ontwikkeld en hen uitgenodigd om te komen exposeren op het Maaslandcollege. Toch wel een moment van vernieuwing binnen de school. De tentoonstelling is toen verder vorm gegeven door corrector Ton van den Boom. Vereerd was ik dat mijn eigen werk in de kamer van Tom van Kleef mocht hangen.

Oud leerlingen.

Trots ben ik ook op een aantal oud- leerlingen die ver zijn gekomen in de "kunst en cultuur wereld". Denk aan Astrid Radoes, zij was toen al druk bezig met openlucht theater Hoessenbosch Berghem en zat soms heel moe in de klas omdat ze net een productie achter de rug had, waarin ze meespeelde.

Erwin van de Wouw die zelfs tot in Parijs zijn kunsten heeft mogen vertonen en nu nog actief is samen met Astrid. Maaïke Widdershoven die ook furore heeft gemaakt in de musicalwereld. Vergeet ook niet Ciel van Hoek, dochter van onze oud- collega Bart van Hoek, die in de danswereld terecht is gekomen. Velen zijn in het basisonderwijs terecht zijn gekomen als leerkracht. Een aantal kom ik nog regelmatig tegen en nog steeds weten ze welk werkstuk ze bij mij in de les gemaakt hadden.

Tot slot

Het lesgeven heb ik altijd met veel plezier gedaan. Ik heb veel artikelen over mijn werkzaamheden op het Maaslandcollege mogen schrijven in diverse vaktijdschriften.

Helaas heb ik net geen 25 jaar vol kunnen maken. Voor mijn verdiensten heb ik wel de bijbehorende bronzen penning mogen ontvangen. Ik zie dit dan ook als een waardering voor mijn werkzaamheden.

Het Maaslandcollege blijft altijd in mijn hart, zeker omdat ik de school nog elke dag zie als ik uit mijn raam naar buiten kijk.

Het afscheid in 2007

Marian Meeuwsen
januari 2021

Twee publicaties van werk Maaslandcollege Oss in vakblad

galerij

school: Maaslandcollege
Oss
leerjaar: brugklas
onderwerp: textiele werkvormen
'wikkelkleding'
n.a.v. tentoonstelling
'kleedt je bewust' in het
Jan Cunen centrum, Oss
docent: Marian Meeuwse.

Wikkelkleding

Doelstelling:

- leerlingen leren dat ook zonder hulpmiddelen, dus bijvoorbeeld door wikkelen, knopen enzovoort kleding kan ontstaan;
- leerlingen passen dit toe, eerst in een schetsontwerp, daarna op schaal op mallen, later op werkelijke grootte.

Materialen/gereedschappen:

- lapjes in geometrische vormen
- papier met getekende lichaamsvormen
- tekenmaterialen zwart, wit, grijs
- kartonnen mallen (± 40 cm. hoogte)
- grote lappen

inleiding

Als inleiding op het beelend proces laat u aan de hand van platen of dia's een aantal 'kledingvormen' zien die ontstaan zijn vanuit handelingen zoals wikkelen en knopen zonder dat daar hulpmiddelen bij gebruikt zijn, zoals naald, draad, schaar enzovoort.

Denk hierbij aan kleding van de grieken, romeinen, egyptenaren, de handdoek die we omslaan na het bad, de hoofddoek, enzovoort.

Zie verder:

- *Bijvoorbeeld*, jaargang 13-1981 nr. 2
Madame Grès 'Draperie'
- Eva H.,
Ik heb niets om aan te trekken
Hoofdstuk Wikkelkleding
- *Maandblad voor Beeldende Vorming*, jan.,
febr., maart 1979, artikelenserie: Wies Noest
'Lap en Lichaam'

Laat leerlingen nu zelf plaatjes verzamelen van kleren die vanuit deze handelingen of een variatie daarop ontstaan zijn.

opdracht I

Geef de leerlingen een vel papier met daarop een aantal lichaamsvormen en vertel de opdracht.

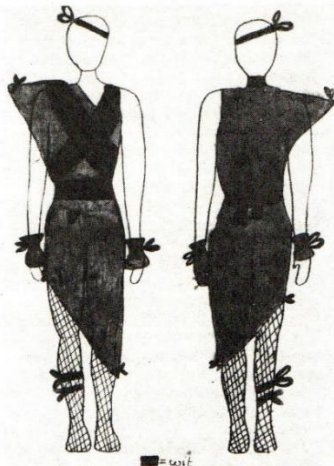
Ontwerp een aantal kledingstukken op de getekende lichamen vanuit één of meer geometrische vormen.

Je mag geen hulpmiddelen gebruiken om iets vast te zetten. Alles moet vanuit de lap stof komen, denk aan wikkelen, knopen, bundelen enzovoort.

Het is mogelijk om het kleurgebruik te beperken tot zwart, wit, grijs, transparant.

Wijs leerlingen op een goed gebruik van kleur en vlakverdeling. Na een bespreking geeft u de leerlingen een uitgeknipte mal van een lichaam (± 40 cm. hoogte).

Hierop gaan de leerlingen hun beste ontwerp uitvoeren met behulp van stof, plastic, papier, schuimrubber, linten enzovoort.

galerij

school:

Maaslandcollege Oss
Scholengemeenschap
Havo en Atheneum
(m.i.v. augustus 1990
ook Mavo)

leerjaar:

4 Havo 5 Atheneum
keuzegroepen Textiele
Werkvormen

Onderwerp:

Kraagvormen n.a.v.
een van de volgende
thema's

- het carnavaleske
- moderne kunst
- tijdperk uit de kos-
tuumgeschiedenis
(zie stencil)

Docent:

Marian Meeuwsen

Fotografie:

fotoclub Maasland-
college o.l.v. Frank
Knippenberg

Renske Hoekstra
Thema: carnaval

Sabine Chutter
thema: kraagvorm
(n.a.v. kostuumgeschiedenis)

Angeliek Meulepas
thema: Mondriaan
(n.a.v. kunstenaar)

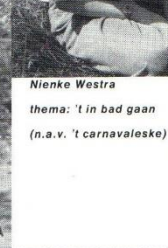
Ellen Janssen
thema: bloem
(n.a.v.
't carnavaleske)

Ka Shu Chung
thema: letter E
(n.a.v.
't carnavaleske)

Nienke Westra
thema: 't in bad gaan
(n.a.v. 't carnavaleske)

Jozé de Jong
thema:
harenkammen
(carnavaleske)

**Dorothé v.
Bailegooi**
thema:
schoenvorm
(n.a.v. 't
carnavaleske)

Murielle Cox
thema: Margritte
(surrealisme)
(n.a.v. de kunstenaar)

Danielle Thijssen
thema: driehoeken
(n.a.v. moderne kunst)

